

[Sønderby]

optimisme ude i landbohjemmene, så at man siger: Skal vi ikke prøve én gang til? – og så at de unge siger: Skal vi ikke prøve at få en uddannelse og gå ind i erhvervet igen?

Vi havde selvfølgelig gerne set, at det var blevet et lidt bredere forlig. Regeringen har i hvert fald vist god vilje og prøvet alle muligheder. I en hel uge forhandlede man med det største oppositionsparti for at prøve på at finde en løsning. Det lykkedes ikke, og derfor har man altså måttet klare sig med det mindre.

Vi ryster ikke på hånden, når vi skal stemme om ændringsforslagene. Vi håber, at det forlig, der nu bliver stadfæstet ved afstemningerne, kan give landbruget tro på fremtiden, give det en bedre position over for de lande, man skal konkurrere med, og også give arbejderne på vore følgevirksomheder og dem ude i de forskellige landbohjem tro på, at Folketinget altså også mener, at der er behov for et dansk landbrug, at den eneste råvare, vi har, fortsat skal eksistere.

Alle deltagerne i forliget har været med til at betale prisen. Jeg synes ikke, vi skal begynde at pinde ud, hvem der har givet mest eller mindst, men vil kun sige, at Venstre er tilfreds med, at der nu tegner sig en løsning på det, som har været afgørende for Venstre. Som statsministeren sagde i tiltrædelseserklæringen efter valget, måtte der i denne samling gennemføres nogle foranstaltninger på landbrugsområdet. Det kan vi gøre om få minutter.

(Kort bemærkning).

Stavad (S):

Hr. Sønderbys hukommelse er noget kort. Jeg under meget vel SF hr. Sønderbys ros, men når det gælder det konstruktive eller ikkekonstruktive modspil fra Socialdemokratiet, vil jeg gerne minde hr. Sønderby om, at Socialdemokratiet under anden behandling stillede ændringsforslag, som betød både gældssanering, henstandsordning og refinansiering, der fuldt ud dækkede behovet hos de landmænd, der virkelig har problemer, hvorimod vi ikke var indstillet på at give meget store statsmidler ud til dem, der hverken har problemer eller behov for hjælp.

Jeg vil gerne stille et spørgsmål til hr. Sønderby med hensyn til uddannelsesafsnittet for landbrugseleverne. Socialdemokratiet har jo været meget enige i, at vi burde lave en ligestilling mellem dem, der har en landbrugsuddan-

nelse, og dem, der tager en anden form for faglig uddannelse. Men man har i landbruget hidtil valgt at være under de frie skolers system, altså under det samme system som højskolerne, hvor man har total ligestilling. Jeg vil gerne spørge hr. Sønderby, om det, der nu står, indebærer, at man forlader de frie skolers rammer og vælger sig ind i de faglige uddannelser, for så er det i fuld overensstemmelse med også de tilbud, Socialdemokratiet gentagne gange har givet landbruget.

Endelig et sidste spørgsmål til hr. Sønderby: Jeg hørte ikke noget om, at støtten skulle forbeholdes de animalsk producerende landmænd. Det forstod jeg ellers på hr. Sønderby i en replik til mig under andenbehandlingen også var Venstres ønske. Det har man altså forladt. De store kornproducenter skal have på lige fod med de animalsk producerende landmænd.

(Kort bemærkning).

Gade (SF):

Jeg vil gerne sige til hr. Sønderby, at vi selvfølgelig har set, at Bernsteinudvalges anbefaling af 1.200 timer blev sat ned til 900 timer. Det har vi heller ikke kritiseret, for det har vi været enige i. Dermed er det spørgsmål løst, og det, vi taler om, er det, der er sket siden. Hele indgrebet er gået i retning af, at ændringerne bliver til fordel for dem, der i forvejen har bedst økonomi, og dem, der i forvejen er store, mens de, der var mindre og mellemstore, og som også burde have fået chancen for at udvide, er blevet ringere stillet.

Hr. Sønderbys meget venlige bemærkninger om ejerformer, andelsbrug, andelstanke osv. værdsætter jeg, for noget sådant har vi ikke været forvænt med, og jeg er også glad for, at den pulje bliver sat af. Men problemet her er, hvor pengene til det er til efteråret. Nu skal det offentlige bruge ca. 1 mia. kr. om året på landbruget i mange år frem. Hvor er pengene sat af til, at vi får sikkerhed for, at det bliver til noget med nogle ejerformer, der ikke bygger på spekulation og værdistigning?

(Kort bemærkning).

Sønderby (V):

Når jeg sagde, at hr. Gade var mere konstruktiv forleden, var det, fordi, som jeg sagde, hr. Stavad forleden brugte over 50 pct. af sin ta-